

TÉZY NA ŠTÁTNU ZÁVERECNÚ SKÚŠKU – OBHAJOBA DIPLOMOVEJ PRÁCE BETÓNOVÉ MOSTY

1. ZLOŽKY, VÝROBA A OŠETROVANIE BETÓNU

Rozdelenie cementov, ich vlastnosti a dávkovanie. Požiadavky na vodu a kamenivo. Prísady a prímеси. Okrajové podmienky pre návrh čerstvého betónu, vodný súčiniteľ. Špecifikácia betónu. Hydratačný proces. Spracovanie a ošetrovanie čerstvého betónu. Objemové zmeny betónov, zmrašťovanie, dotvarovanie. Podstata a faktory ovplyvňujúce ich priebeh a veľkosť.

2. FYZIKÁLNE A MECHANICKÉ CHARAKTERISTIKY BETÓNU

Pevnosť betónu kocková, valcová, krátkodobá, dlhodobá. Charakteristická a návrhová pevnosť betónu, zatriedenie betónov. Moduly pružnosti a pretvárnosti betónu. Skutočný a návrhové diagramy napätie-pomerné pretvorenie betónu (pracovné diagramy).

3. FYZIKÁLNE A MECHANICKÉ CHARAKTERISTIKY BETONÁRSKEJ VÝSTUŽE

Mechanické a fyzikálne vlastnosti betonárskych ocelí, druhy a označenie. Charakteristická a návrhová hodnota medze klzu, pevnosť výstuže, dohodnutá medza 0,2%. Skutočné a návrhové diagramy napätie-pomerné pretvorenie betónu betonárskej výstuže.

4. PODMIENKY SPOLUPÔSOBENIA VÝSTUŽE S BETÓNOM

Súdržnosť, jej zložky a podmienky v súdržnosti. Kotevná a stykovacia dĺžka. Koncová úprava výstuže. Ochrana výstuže proti korózii, stupne vplyvu prostredia, trieda konštrukcie, krytie výstuže betónom.

5. ŽELEZOBETÓNOVÝ NOSNÍK NAMÁHANÝ OHYBOM

Podmienky rovnováhy síl v priereze namáhanom ohybovým momentom. Návrh výstuže. Minimálny stupeň vystuženia. Limitná poloha neutrálnej osi – x_{lim} . Návrh výstuže do T–prierezov, spolupôsobiaci šírka b_{eff} . Zásady vystužovania.

6. ŽELEZOBETÓNOVÝ NOSNÍK NAMÁHANÝ ŠMYKOM A KRÚTENÍM

Spôsoby šmykového porušenia. Šmyková odolnosť prvku bez šmykovej výstuže. Šmyková odolnosť prvku so šmykovou výstužou. Návrh šmykovej výstuže, priehradová analógia. Návrh priečnej a pozdĺžnej výstuže na krútenie. Interakcia šmyku a krútenia. Zásady vystužovania.

7. PREDPÄTIE A PREDPÍNACIA TECHNIKA

Vopred a dodatočne predpäté betónové prvky. Predpínacia výstuž, káble, kotvy, napínacie lisy a zariadenia. Káblové kanáliky, navliekanie predpínacej výstuže, napínanie a injektovanie káblov. Účinky predpätia na napätosť a deformáciu konštrukcie, ekvivalentné zaťaženie. Primárne a sekundárne účinky predpätia. Voľné káble a ich usporiadanie v konštrukcii.

8. PREDPÄTÝ MOSTNÝ TRÁM

Kritériá návrhu predpätia mostov podľa medzných stavov únosnosti a používateľnosti. Okamžité a dlhodobé straty predpínacej sily. Charakteristická a návrhová hodnota predpínacej sily. Ohybová a šmyková odolnosť prvkov vystužených súdržnou predpínacou výstužou. Rozdiely v statickom pôsobení súdržných a voľných káblov.

9. MOSTNÝ PILIER

Vysoké štíhle piliere, statické pôsobenie pilierovej sústavy. Tvarové riešenie mostných pilierov s ohľadom na statické pôsobenie a technológiu výstavby mosta. Zaťaženie pilierov, výrobné imperfekcie, účinná dĺžka, účinky prvého a druhého rádu. Vplyv pružného podložia na štíhlosť. Kritická sila. Čiara odolnosti M_{Rd} , N_{Rd} . Zásady vystužovania.

10. PRIESTOROVÁ ÚPRAVA A NAPOJENIE MOSTA NA ZEMNÉ TELESO

Mostné príslušenstvo: vozovka, chodníky, rímky, hydroizolácia, odvodnenie a bezpečnostné zariadenia na moste. Cestný gabarit. Opory – masívna, členená, úložný prah. Overenie stability a mechanickej odolnosti opory. Integrované mosty. Krídla a prechodové oblasti.

11. ULOŽENIE MOSTA NA OPORÁCH A PODPERÁCH

Vplyv uloženia na napätosť a deformáciu konštrukcie. Požiadavky na usporiadanie ložísk dilatáčného celku priameho a zakriveného mosta. Elastomérové, hrncové a kalotové ložiská - podmienky ich použitia, skladba a funkcia ich častí. Vrubové kĺby. Konštrukcia a vystuženie úložného prahu a hlavice piliera. Priečny ťah v oblasti pod ložiskami. Prúťový model hlavice piliera.

12. ZAŤAŽENIE MOSTOV

Stále zaťaženia mostov. Normové zaťažovacie modely LMx. Únavové zaťažovacie modely FLMx. Horizontálne účinky od dopravy. Zaťažovacie skupiny grX. Mimoriadne zaťaženia od dopravy. Klimatické zaťaženia mostov (teplota a vietor). Zaťažovacie kombinácie mostov pre medzné stavy únosnosti a použiteľnosti, oblasť použitia.

13. MOSTY Z TYČOVÝCH PREFABRIKÁTOV

Doskové mosty z prefabrikátov Hájek, MJ-69, ŽMP-62, Vlošák, KA-61, I-73. Geometrický tvar, skladba v priečnom reze mosta, uloženie na podperách. Statické pôsobenie a priečny roznos zaťaženia. Tyčové prefabrikáty spriahnuté s monolitickou žb. doskou. Viacpoľové estakády, bezdilatačné spojenie prostých polí a konštrukcia spoja. Spojitá konštrukcia z tyčových prefabrikátov, konštrukcia zmonolitňujúceho spojenia. Postup výstavby. Usporiadanie predpätia.

14. MOSTY BUDOVANÉ NA PEVNEJ SKRUŽI

Geometria priečného a pozdĺžneho rezu. Optimálne rozpätia. Predpínacie káble a ich usporiadanie. Podperná skruž a odskrúžovacie zariadenie. Debnenie komorového prierezu a postup betónovania. Konštrukcia priečnikov. Vstupy do mosta. Postup predpínania a odskrúženia konštrukcie. Napätosť a deformácia konštrukcie od staticky neurčitých káblov.

15. POSTUPNÁ BETONÁŽ PO POLIACH

Geometria priečného a pozdĺžneho rezu. Optimálne rozpätia. Rozdelenie konštrukcie na postupne budované časti, poloha pracovných škár. Predpínacie káble a ich usporiadanie. Spojky káblov. Postup betónovania a predpínania. Zmeny napätosti konštrukcie v čase. Výsuvné skruže horné, spodné. Hlavné časti skruže. Stavebné úpravy pilierov. Podopretie pri betonáži, odskrúženie a presun skruže.

16. LETMO BETÓNOVANÉ MOSTY

Geometria priečného a pozdĺžneho rezu. Optimálne rozpätia. Podopretie, betonáž a stabilizácia zárodku. Pracovné postupy budovania konzol. Betonáž lamiel v jednej, vo dvoch etapách. Betónovací vozík: schéma, presun, rektifikácia a kotvenie. Usporiadanie staticky určitých káblov. Betónovanie a predpínanie lamiel. Zmonolitňovanie konštrukcie. Usporiadanie káblov spojitosti a voľných káblov. Vnútorne sily a ich redistribúcia v čase. Deformácia letmo betónovanej konzoly a nadvýšenie mosta.

17. LETMO MONTOVANÉ MOSTY

Geometria priečného a pozdĺžneho rezu. Optimálne rozpätia. Výroba segmentov. Geometrický tvar kontaktnej škáry a šmykové zámky. Pracovné postupy budovania konzol. Usporiadanie, predpínanie, rektifikácia a stabilizácia zárodku. Montážne súpravy. Postupná montáž a predpínanie segmentov. Zmonolitňovanie konzol. Postupná montáž vpred. Montážna technika. Predpínacie káble a ich usporiadanie. Vnútorne sily a ich redistribúcia v čase. Nadvýšenie mosta.

18. VYSÚVANIE MOSTOV

Geometria priečného a pozdĺžneho rezu. Optimálne rozpätia. Usporiadanie výroby lamiel, systém debnenia. Výsuvné zariadenia, výsuvný nos, výsuvné lisy ich usporiadanie. Výmena ložísk. Predpínacie káble a ich usporiadanie pri vysúvaní a v definitívnom štádiu.

19. ZAVESENÉ, EXTRADOSOVÉ A OBLÚKOVÉ MOSTY

Oblasť využitia a podstata statického pôsobenia zavesených mostov. Pozdĺžne a priečne usporiadanie mosta z hľadiska tvaru závesov, pylónov a trámu. Technológia výstavby. Konštrukcia závesov, montáž a kotvenie. Oblasť využitia a podstata statického pôsobenia oblúkových mostov. Optimálne rozpätia a pomerné rozpätie mosta (l/f). Stuzené a nestuzené oblúky. Tvar priečného rezu. Geometria oblúka. Statická analýza, stabilita oblúka. Technológie výstavby oblúka

20. DILATÁCIE, MOSTNÉ ZÁVERY A POHYBY LOŽÍSK

Teplotná os mosta, dilatačné pohyby. Mostné závery pre malé, stredné a veľké pohyby. Konštrukčné usporiadanie a zabudovanie do konštrukcie. Pracovný diagram MZ. Dilatačné pohyby mostných ložísk.

21. NAVRHOVANIE MOSTOV NA ÚČINKY SEIZMICITY

Koncepčný návrh. Návrhové seizmické zrýchlenie. Seizmické oblasti na Slovensku. Základné požiadavky navrhovania, súčiniteľ správania, duktilita. Návrhové kombinácie. Návrhové metódy: metóda spektra odozvy, metóda prekročenia deformácií. Zásady vystužovania.

22. HODNOTENIE A DIAGNOSTIKA EXISTUJÚCICH BETÓNOVÝCH KONŠTRUKCIÍ

Všeobecný postup hodnotenia. Metódy prieskumu betónových konštrukcií. Vizualna prehliadka. Deštruktívne a nedeštruktívne skúšobné metódy. Monitorovanie stavebných objektov. Zisťovanie mechanických vlastností betónu, betonárskej a predpínacej výstuže v konštrukcii

23. CHYBY A PORUCHY BETÓNOVÝCH STAVIEB

z hľadiska významu a času vzniku. Príčiny najčastejších porúch. Vysoké a nízke teploty. Agresivita prostredia. Korózia betónu, betonárskej a predpínacej výstuže. Statické a technologické trhliny. Trhliny od nerovnomerného sadania.

24. REKONŠTRUKCIE BETÓNOVÝCH STAVIEB

Technologický postup rekonštrukcie. Príprava betónového podkladu. Adhézny mostík. Reprofilačné materiály a ich aplikácia. Náterové systémy. Ciele, metódy a materiály na opravu trhlín. Špeciálne sanačné postupy.

25. ZOSILŇOVANIE BETÓNOVÝCH STAVIEB

Zosilňovanie dosiek, nosníkov a stĺpov betónom, betonárskou a tuhou výstužou. Zloženie, tvar a vlastnosti FRP materiálov. Zosilňovanie dosiek, nosníkov a stĺpov FRP materiálmi. Zosilňovanie predpätím.

Literatúra

[1] Halvonik, J., Borzovič, V.: Betónové mosty I, Skriptá, Bratislava 2012

[2] Paulík, P.: Technológie výstavby betónových mostov : časť 1: *Technológia vysúvania*. Bratislava: IRIS, 2020. 78 s.

[3] Paulík, P.: Technológie výstavby betónových mostov : časť 2: *Technológia letmej betonáže*. Bratislava: IRIS, 2022. 78 s.

[4] Paulík, P.: Technológie výstavby betónových mostov : časť 3: *Technológia letmej montáže a montáže po poliach z prefabrikovaných segmentov*, Bratislava: IRIS, 2023. 79 s.

- [5] Paulík, P.: Technológia výstavby betónových mostov : časť 4: *Technológia pevnej a výsuvnej skruže*, Bratislava: IRIS, 2024. 81 s.
- [6] Bilčík, J., Benko, V., Fillo, L., Halvoník, J.: Betónové konštrukcie, ES STU 2008
- [7] Moravčík, M.: Navrhovanie predpätých konštrukcií podľa Európ. noriem, EDIS ŽU, 2017
- [8] Stráský, J.: Betónové mosty, Technická knižnica autorizovaného inženýra, ČKAIT, Praha 2001
- [9] Navrátil, J.: Předpjaté betonové konstrukce. 2. vyd. Brno: Cerm, 2008